

Ο δικανικός λόγος στο ζεύγος
γλωσσών Ελληνικά-Τουρκικά και το
αντίστροφο

*5ο Διεθνές Θερινό Πανεπιστήμιο
«Ελληνική Γλώσσα, Πολιτισμός και ΜΜΕ»,
Σύρος, 8-15 Ιουλίου 2019*

Βενετσάνου Αγγελική
Διδάσκουσα Τουρκικής Γλώσσας

Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών
Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Ρόδος

Εισαγωγή

- Από αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι και σήμερα η ανθρώπινη διάνοηση έχει συμπορευτεί με τη νομοθεσία.
- Η πραγματοποίηση όλων των νομικών διαδικασιών θα ήταν ωστόσο ανέφικτη χωρίς την παρουσία και τη χρήση της γλώσσας.
- Όταν δε η συγκεκριμένη γλώσσα καταγράφεται και τυποποιείται, δημιουργείται ο νομικός λόγος.
- Ιδιόμορφα τα γλωσσικά χαρακτηριστικά νομικών κειμένων.
- Πολύπλοκη και πολυδιάστατη η ταυτότητα του δικανικού λόγου.

Προσδιορίζοντας εννοιολογικά τον νομικό λόγο

- «Δικαστική/ Δικανική Γλωσσολογία» (*Forensic Linguistics*)
- «Νομική Συνομιλία» (*Legal/Law Discourse*)
- «Νομική Γλώσσα» (*Legal/Law Language*)
- «Γλώσσα του Νόμου» (*Language of the Law*)
- «Γλώσσα της Νομικής Συνομιλίας» (*Language of the Legal/Law Discourse*)
- «Δικανικός/Νομικός Λόγος» (*Legal/Law/Judicial Speech*)

Χαρακτηριστικά του νομικού λόγου

- Εξαιρετικά κατακερματισμένος
- Πομπώδης και κωδικοποιημένος με ελκυστικό ύφος εκφοράς
- Περίπλοκος, πολύπλοκος και δυσνόητος
- Ακριβής
- Μακροσιελείς προτάσεις
- Ιδιότυπη μείξη λόγιας και μοντέρνας εκδοχής της γλώσσας
- Αποπροσωποποιημένο ύφος

Τα ιδιότυπα γνωρίσματα της νομικής ορολογίας

- Εξειδικευμένο, ειδικά δομημένο λεξιλόγιο
- Λόγιες λέξεις ή λέξεις με λατινική ετυμολογία
- Σύνθετες λέξεις (π.χ. δικαιοπραξία, χρησικτησία)
- Πολυλεκτικές έννοιες (π.χ. γονική μέριμνα, αίτηση διαζυγίου)
- Συστημική συσχέτιση νομικών όρων (π.χ. βαθμοί αμέλειας, βαθμοί δόλου, ιεραρχική κατάταξη εγκλημάτων, απόδοση ποινών)
- Έντονη χρήση αρκτικόμελων και ακρωνύμιων (π.χ. Α. Κ.– Αστικός Κώδικας)

Γραπτά και προφορικά είδη νομικού λόγου

- Νόμοι
- Δικαστικές αποφάσεις
- Δικόγραφα
- Ένορκες καταθέσεις
- Συμβολαιογραφικές πράξεις αγοραπωλησίας
- Διαθήκες
- Έγγραφες καταγγελίες ιδιωτών

Η δικαστική διερμηνεία στο ζεύγος γλωσσών Ελληνικά – Τουρκικά και το αντίστροφο

- Ο γλωσσικός συνδυασμός Ελληνικών – Τουρκικών και το αντίστροφο αποτελεί «**πρόκληση**» για τον/την διερμηνέα.
- Τουρκική κυρίαρχη προτασιακή σειρά: **Υ-A-P**
- Ελληνική κυρίαρχη προτασιακή σειρά: **Υ-P-A**
- Η Τουρκική ανήκει στις γλώσσες τύπου «κεφαλή μετά» (το συμπλήρωμα προηγείται της κεφαλής).
- Η Ελληνική ανήκει στις γλώσσες τύπου «κεφαλή πριν» (το συμπλήρωμα έπεται της κεφαλής).

Ο/Η διερμηνέας του γλωσσικού συνδυασμού Τουρκικά - Ελληνικά, βρίσκεται συχνά αντιμέτωπος/η με προτάσεις όπως η παρακάτω:

[Alevi Bektaşi Federasyonu Başkanı Özel **(Υποκείμενο)**, «Yeni anayasa, devletin din konusunda taraf olmadığı bir yapı içermeli» **(Αντικείμενο)** derken **(«Ρήμα ή ρηματοειδές»)**], Cemaat Vakıflar Meclisi Temsilcisi Laki Vingas **(Υποκείμενο)** «eşit vatandaşlık» taleplerini **(Αντικείμενο)** dile getirdi. **(Ρήμα)**.

Ενώ ο (Κύριος) Οζέλ Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Αλεβιτών και Μπεντασίδων δήλωνε ότι «Το νέο Σύνταγμα οφείλει να περιέχει τις κατάλληλες προβλέψεις ώστε το κράτος να μένει αμέτοχο σε θέματα θρησκείας», ο Κύριος Λάκης Βίγκας, Εκπρόσωπος της Επιτροπής Κοινοτικών Βακουφίων, διατύπωσε τα αιτήματα (της Επιτροπής) για ισοπολιτεία.»

Κύριες στρατηγικές που υιοθετεί ο/η διερμηνέας που δουλεύει με γλώσσες «αντίστροφων συντακτικών δομών»

- «Απόσταση» από τον ομιλητή
- Διάφορες μορφές «Πρόβλεψης»
- Μακρό-επεξεργασία
- Τεμαχισμός των προτάσεων
- Διάφορες μορφές συντακτικής αναδόμησης

Συμπερασματικά

Θα λέγαμε ότι η πρόβλεψη αποδεικνύεται χρήσιμη αλλά όχι επαρκής στρατηγική για τον γλωσσικό συνδυασμό Ελληνικά – Τουρκικά και το αντίστροφο κατά τη διαστατική διερμηνεία. Από προσωπική εμπειρία χρόνων στον χώρο αυτό, θεωρώ ότι ο/η διερμηνέας οφείλει να χρησιμοποιεί **συνδυαστικά το σύνολο των στρατηγιών** για να ανταπεξέλθει στο δύσκολο έργο συνδυασμού αντίστροφων γλωσσών, όπως τα Ελληνικά και τα Τουρκικά.

Κώδικας Ποινικής Δικονομίας

Όρκος διερμηνέων - Άρθρο 218

- Ο τύπος του χριστιανικού όρκου έχει ως εξής:

«Όρκίζομαι ενώπιον του Θεού να πω όλη την αλήθεια και μόνο την αλήθεια, χωρίς να προσθέσω ούτε να κρύψω τίποτε».

- Ο τύπος του πολιτικού όρκου έχει ως εξής:

«Δηλώνω επικαλούμενος/η την τιμή και τη συνείδηση μου ότι θα πω όλη την αλήθεια και μόνο την αλήθεια, χωρίς να προσθέσω ούτε να κρύψω τίποτε».

Ευχαριστώ για την
προσοχή σας!!!

ΒΕΝΕΤΣΑΝΟΥ
ΑΓΓΕΛΙΚΗ